

Obsah

Úvod	5
1 Epistemologická východiska zkoumaného problému	7
1.1 Filozofická východiska	7
1.2 Historiografická východiska	8
1.3 Speciálněpedagogická východiska	28
1.4 Terminologické vymezení mentálního postižení	34
2 Lidská práva, integrace, humanizace a normalizace života osob s mentálním postižením	41
2.1 Lidská práva a jejich terminologické vymezení	41
2.2 Lidská práva v mezinárodních dokumentech	43
2.3 Lidská práva a humanistické tendence v českých zemích	47
2.4 Lidská práva a jejich aplikace pro zkvalitnění života osob s mentálním postižením	50
3 Teoretická východiska pedagogiky osob s mentálním postižením – psychopedie	54
3.1 Definice základních pojmů	54
3.2 Klasifikace mentální retardace	59
3.3 Osoby s mentálním postižením v jednotlivých obdobích života	67
3.4 Vztah společnosti k osobám s mentálním postižením	76
4 Edukace osob s mentálním postižením v současném školském systému v České republice	81
4.1 Analýza současného školského systému	81
4.2 Rodinná výchova a poradenský systém	87
4.3 Předškolní systém edukace a vzdělávání v období povinné školní docházky	90
4.4 Profesionální příprava a celoživotní vzdělávání mládeže a osob s mentálním postižením	96
5 Dospělost osob s mentálním postižením – aktuální problém v České republice	102
5.1 Pracovní uplatnění osob s mentálním postižením	102
5.2 Partnerský a rodinný život osob s mentálním postižením	110
5.3 Formy bydlení vhodné pro osoby s mentálním postižením	114
5.4 Ústavní péče – ano, či ne?	125
6 Mezinárodní projekt EQUAL – Transition from School to Work	143
6.1 Cíl výzkumu a metodologie výzkumného šetření	143
6.2 Iniciativa Společenství EQUAL	143

6.3	Trh práce a osoby se zdravotním postižením ve středu zájmu projektových aktivit	145
6.4	Cíle projektu „Integrované poradenství pro znevýhodněné osoby na trhu práce v kontextu národní a evropské spolupráce“	148
7	Výstupy z projektu na mezinárodní a národní úrovni	158
7.1	Analýza vstupů a výstupů projektu v rámci mezinárodní spolupráce	158
7.2	Výstupy a evaluace projektu EQUAL na národní úrovni	164
7.3	Výsledky anketního šetření mezi žáky a studenty speciálních škol v brněnské aglomeraci, rodiči a řediteli škol v rámci řešení projektu EQUAL	173
	Závěr	182
	Shrnutí	184
	Summary	185
	Literatura	186
	Seznam tabulek a grafů	194
	Jmenný rejstřík	195
	Věcný rejstřík	199